

OÜ E-KONSULT

Äriregistri kood 10225846

Laki tn.12-A501 10621 Tallinn

Tel. 664 6730, faks 664 6767

E - post: admin@ekonsult.ee

Töö nr. E1202

Tellijaja: AS Saarte Liinid

Munalaid-Manilaid ja Kihnu sadamate hüdrotehniliste rajatiste rekonstrueerimise

vee erikasutusloa taotluse KMH programm

Tallinn 2010

Sisukord

1. Kavandatava tegevuse eesmärk	3
2. Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste lühikirjeldus.....	4
2.1 Kavandatav tegevus.....	4
2.2 KMH käigus käsitletavat alternatiivid	4
3. Teave KMH sisu kohta	5
3.1 KMH objekt	5
3.2 KMH eesmärk.....	6
3.3 KMH ulatus	6
3.3.1 Eeldatavad mõjuallikad.....	6
3.3.2 Mõjutatavad keskkonnamelemendid.....	6
3.4 Teostatavad uuringud ja aluseksvõetavad ekspertarvamused	7
4. Keskkonnamõju hindamisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus.....	7
5. KMH ning selle tulemuste avalikustamise ajakava	9
6. Andmed arendaja kohta ning eksperdirühma koosseis	10
Lisad:	12

1. Kavandatava tegevuse eesmärk

AS Saarte Liinid on eraõiguslik äriühing, mille aktsiad kuuluvad 100% Eesti riigile. Ettevõtte tegutseb alates 1. oktoobrist 1994.a. AS Saarte Liinid põhiülesanne on regionaalsete sadamate haldamine ja arendamine vastavalt Eesti riigi regionaalpoliitika põhimõtetele. Eelkõige tähendab see parvlaevaühenduse kindlustamist mandri ja asustatud saarte vahel. AS Saarte Liinid (edaspidi *arendaja*) eesmärgiks on laevade, reisijate, sõidukite ning kauba liikumise kvaliteetne korraldamine ettevõtte poolt hallatavates sadamates, mille hulka kuuluvad ka Munalau- Manilau ja Kihnu sadam.

Alates 2011. aastast kavandatakse mandri (Munalau sadam) ja Kihnu vahelise aastaringse parvlaevaühenduse loomist. Selleks võetakse kasutusele parvlaev, mille süvis eeldab olemasolevate sadamaakvatooriumite ja laevatee süvendamist. Transpordi investeeringute kava kohaselt tehakse koos süvendustöödega ka muud hüdrotehniliste rajatiste rekonstrueerimiseks vajalikud tööd (vt. ptk. 2.1). Tööde kompleksseks teostamiseks koostatakse *Projekt* (koostaja OÜ EstKonsult), mis hõlmab lisaks süvendus- ja rekonstrueerimisprojektidele ka tasuvusanalüüsi. *Projekti* alusel esitab arendaja Euroopa Liidu Regionaalarengu fondile taotluse nimetatud tööde läbiviimise rahastamiseks.

Kavandatud tööde läbiviimiseks peab arendaja taotlema vee erikasutusloa. Keskkonnaministeerium algatas oma 25.02.2010.a otsusega nr 12 – 20/893-2 (vt. lisa1) vee erikasutusloa taotluse põhjal keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH).

Joonis 1: Rekonstrueeritavate sadamate asukohad

2. Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste lühikirjeldus

2.1 Kavandatav tegevus

Vee erikasutusloa raames on arendajal kavas:

Munalaiu sadam

- pikendatakse kaid nr.3 ca 10 m võrra,
- rajatakse kai merepoolsele küljele tuuletõkke sein,
- pikendatakse kaid nr. 1 olemasoleva muuli pikkuselt ca 30 m võrra nii, et kuni 20 m pikkusel laeval on võimalik silduda mõlemal pool kaid,
- taastatakse sadama kaitsemuul kaide kõrguselt,
- süvendatakse sadama akvatooriumi muulitagune veeala – 4,5 meetrini kuni laevade pöördekohani ning edasi kuni akvatooriumi piirini kuni sügavuseni 3,0 m. Arvutuslik süvendustööde maht on 11 000 m³.

Süvendatakse 50 m laiune laevatee Munalaiu ja Manilaiu sadama vahel sügavuseni 4,0 m. Arvutuslik süvendustööde maht on 45 000 m³.

Manilaiu sadam

- rajatakse idapoolne kaitsemuul pinnase sadamabasseini kandumise tõkestamiseks,
- renoveeritakse paadikaid nr 2 – 4,
- süvendatakse muulitagune akvatooriumi veeala kuni sügavuseni 4,0 m 60 m laiuselt, Arvutuslik süvendustööde maht on 7 000 m³.

Kihnu sadam

- lainetuse sadamasse kandumise tõkestamiseks pikendatakse tulepaagikaid 25 m võrra,
- liitsihi suunal rajatakse kaitsemuul,
- rekonstrueeritakse olemasolev sadamaala nõlv,
- ehitatakse Kihnu sadamahoone,
- sadama akvatoorium süvendatakse kuni sügavuseni 4,5 m. Arvutuslik süvendustööde maht on 20 000 m³.

2.2 KMH käigus käsitletavad alternatiivid

0 alternatiivi ehk kavandatud tegevusest loobumuse korral jäävad riigile kuuluvad regionaalsed väikesadamad ning nendevaheline laevatee korrastamata. Seetõttu tuleks loobuda mandri ja Kihnu vahelise aastaringse parvlaeva ühenduse loomise kavast.

1 – alternatiivi kohaselt kaadatakse kogu süvendamisel tekkinud täitetöödeks sobimatu pinnas merre Liivi lahes, ühele või mõlemale arendaja poolt Veeteede Ametiga

kooskõlastatud kaadamisalale (vt. joonis 2). Vastav kooskõlastuskirja koopia on KMH programmile lisatud.

2 alternatiivi kohaselt ladustatakse Kihnu sadama süvendamisel tekkinud täitetöödeks sobimatu pinnas maismaale sadama lähialal.

Joonis 2: Kavandatavad kaadamiskohad Liivi lahes

3. Teave KMH sisu kohta

3.1 KMH objekt

Keskkonnamõju hindamise objektiks on vee erikasutusloa taotluse raames kavandatav tegevus (vt. ptk.2). Hinnatakse selle tegevuse elluviimisega kaasnevat eeldatavalt olulist keskkonnamõju.

3.2 KMH eesmärk

Vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse* § 2 lõikele 1 on KMH eesmärk:

- 1) teha kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise tulemuste alusel ettepanek kavandatavaks tegevuseks sobivaima lahendusvariandi valikuks, millega on võimalik vältida või minimeerida keskkonnaseisundi kahjustumist ning edendada säästvat arengut;
- 2) anda tegevusloa andjale teavet kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimalustega kaasneva keskkonnamõju kohta ning negatiivse keskkonnamõju vältimise või minimeerimise võimaluste kohta;
- 3) võimaldada keskkonnamõju hindamise tulemusi arvestada tegevusloa andmise menetluses.

3.3 KMH ulatus

Munalaiu ja Manilaiu sadamad asuvad Pärnu maakonnas, Liivi lahes, Tõstamaa valla haldusterritooriumil Kihnu sadam asub Pärnu maakonnas Liivi lahes, Kihnu valla haldusterritooriumil (vt. joonis 1). Sadamate rekonstrueerimise ja opereerimise olulise keskkonnamõju mõjuala selgub KMH käigus. Mõjuala ulatuseks loetakse esialgu *Projekti* ala. Sealjuures hinnatakse erinevaid mõjusid erinevas ruumilises ulatuses ja koosmõjus, sõltuvalt sellest, kus konkreetset mõju saab lugeda oluliseks. Kui uuringute, modelleerimiste ja KMH käigus selgub, et võimalik mõju väljub *Projekti* alast, siis see tuuakse välja KMH aruandes vastava mõju analüüsi ja järelduste osas.

3.3.1 Eeldatavad mõjuallikad

Programmi punktis 2.1 kirjeldatud ehitus -, süvendus- ja kaadamistööd.

3.3.2 Mõjutatavad keskkonnaelemendid

1. Kaitstavad loodusobjektid (sh. mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse eesmärkidele)
2. Mereimetajad
3. Mere põhjaelustik
4. Kalastik
5. Linnustik
6. Rannaprotsessid

Hinnatakse kavandatava tegevuse ehitus- ja toimimisaegset keskkonnamõju. Olulise keskkonnamõju ilmumise korral töötatakse välja nende mõjude ajalis - ruumilise ulatuse jälgimiseks seireprogramm.

3.4 Teostatavad uuringud ja aluseksvõetavad ekspertarvamused

Projekti teostamise käigus viiakse läbi alljärgnevad uuringud, mille tulemusi võetakse arvesse KMH koostamisel:

- ehitusgeoloogilise uuringud;
- ohtlike ainete ja raskemetallide sisalduse analüüs süvendatavas pinnases vastavalt Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsiooni (Helsingi Konventsiooni, HELCOM) soovitude (HELCOM Recommendations) nr. 13/16 punktile 4;
- põhjasetete transpordi ja rannaprotsesside modelleerimine setete liikumise kohta.

Lisaks läbiviidavate uuringute tulemustele võetakse keskkonnamõju hindamise aluseks riiklike keskkonnaseire jaamade ja –alade seireandmed, asjassepuutuvad tegevuskavad liigi kaitse korraldamiseks ning varasemad piirkonda puudutavad keskkonnamõju hindamiste aruanded ja ekspertarvamused.

Linnustiku liigilist ja arvulist koosseisu hinnatakse Eesti Ornitoloogiaühingu poolt Keskkonnainvesteeringute Keskuse toel koostatud Eesti Linnuatlase andmete põhjal.

Kalastiku liigilist ja arvulist koosseisu, kudealade ning piirkonna kalanduse majanduslikku tähtsust hinnatakse riiklike andmete alusel, mis on muuhulgas aluseks riigi kalavarude säästliku kasutamise ja kaitse korraldamisel.

4. Keskkonnamõju hindamisel kasutatava hindamismetoodika kirjeldus

KMH läbiviimine ja avalikustamine toimub vastavalt KeHJS ja *Haldusmenetluse seaduses* sätestatud nõuetele.

KMH protsessis kasutatakse nii subjektiivset kogemuslikku (KMH ekspertgrupi arvamus) kui objektiivset hindamist (uuringute, modelleerimiste jms tulemused). Kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt mõõdetavad mõjud integreeritakse ühisesse mõjuhinnangusse.

Keskkonnamõju hindamisel analüüsitakse mõjuala keskkonnataluvust, mille juures võetakse arvesse üldtunnustatud keskkonnamõju hindamise alaseid teadmisi ning keskkonnaalaste õigusaktide nõudeid. Hindamise käigus kirjeldatakse hindamise objekti mõjuala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimusi, kavandatud tegevuse iseloomu ja selle võimalikke (ka

positiivseid) tagajärgi ümbritsevale keskkonnale, kaasa arvatud võimalik kumulatiivne mõju. Hindamisel on peamisteks kriteeriumideks vastavus keskkonnakaitse nõuetele.

KMH protsessis kasutatakse tavaliselt erinevate meetodite kombinatsiooni või kasutatakse erinevaid lähenemisviise, sõltuvalt sellest, millise hindamisstaadiumiga on tegemist. Lisaks eelnimetatule kasutatakse veel järgmisi hindamismetoodikaid:

- a) ekspertarvamus – vahend, millega saab nii määratleda kui hinnata otseseid, kaudseid ja kumulatiivseid keskkonnamõjusid; vajadusel korraldatakse ekspertide arutelusid, et vahetada informatsiooni kavandatava tegevusega kaasnevate mõjude erinevate aspektide kohta;
- b) konsultatsioonid, küsimustikud ja küsitlused – vahend info kogumiseks erinevate tegevuste kohta nii minevikus, olevikus kui tulevikus, mis võivad mõjutada kavandatava tegevusega kaasnevaid mõjusid;
- c) ruumiline analüüs – kasutatakse erinevat kaardimaterjali, mis võimaldab määratleda ja hinnata võimalike eri liiki mõjude koosmõju ilmumist ja välja tuua piirkonnad, kus mõjud võivad olla kõige olulisemad;
- d) võrgustiku ja süsteemi analüüs – põhineb kontseptsioonil, et erinevate keskkonnaelementide vahel on seosed ja vastastikused koosmõjud ning kui ühte elementi eriliselt mõjutatakse, siis see toob endaga kaasa temaga seotud teiste keskkonnaelementide mõjutamise;
- e) taluvusvõime analüüs – põhineb teadmisel, et keskkonnas esinevad künnised (taluvuspiirid); kavandatavat tegevust saab hinnata keskkonna taluvusvõime või kindlaksmääratud piirväärtuste suhtes, ka koosmõjus teiste tegevustega;
- f) modelleerimine – analüüsimeetod, mis võimaldab hinnata põhjuse ja tagajärje vahelist suhet keskkonnatingimuste simuleerimise kaudu, nt õhukvaliteedi või mürataseme modelleerimised jms.

On rida asjaolusid, mis mõjutavad konkreetseid kavandatava tegevusega seotud otseseid, kaudseid ja kumulatiivseid mõjusid ning mõjude interaktiivsust. Vastavalt sellele valitakse töö käigus praktiline(sed) ja sobiv(ad) meetodika(d) või nende kombinatsioonid, mille puhul on võimalik arvesse võtta mõju iseloomu, saadaolevate andmete olemasolu ja kvaliteeti ning aja ja muude ressursside olemasolu.

Natura-hindamine viiakse läbi vastavalt juhiste loodusdirektiivi (*Council Directive 92/43/EEC of 21 May 1992 on the conservation of natural habitats and of wild fauna and flora*) artikli 6 lõigete 3 ja 4 rakendamiseks Eestis (koostaja Kaja Peterson, Säästva Eesti Instituut, Tallinn 2006).

5. KMH ning selle tulemuste avalikustamise ajakava

KMH koostamise orienteeruvad tähtajad (vt. Tabel 1).

Tabel 1. KMH korraldamise eeldatav ajakava

Tegevus	Kuupäev/ eeldatav ajakulu	Nõuded / märkused
Otsus KMH algatamise kohta lähtudes KeHJS § 6 lg 1	25.02.2010	Keskkonnaministeeriumi.25.02.2010 kiri nr 12-20/893-2 Arendajale
KMH programmi esitamine otsustajale avaliku väljapaneku korraldamiseks	04.03.2010	Arendaja esitab Keskkonnaministeeriumile
KMH avalikustamisest (avalikust väljapanekust ja avalikest aruteludest) teavitamine	14 päeva jooksul	Keskkonnaministeerium avaldab teate väljaandes Ametlikud Teadaanded ja Projekti alas valdavalt loetavates ajalehtedes
KMH programmi avalikud arutelud Tõstamaa vallas ja Kihnus	5. aprill 2010	Korraldab arendaja
KMH programmi täiendamine ning avalikustamise käigus kirjalikult laekunud ettepanekutele ja vastuväidetele vastamine (vajadusel)	Töö tegemiseks vajaliku aja jooksul	KMH eksperdigrupp koos arendajaga
KMH programmi esitamine järelevalvajale heakskiitmiseks	Aprillis 2010	Arendaja esitab Keskkonnaministeeriumile
Otsus programmi heakskiitmise või heakskiitmata jätmise kohta	30 päeva jooksul dokumentide saamisest	KeHJS § 18 lg 2
Menetlusosaliste informeerimine	14 päeva jooksul programmi heakskiitmise otsuse tegemisest arvates	Keskkonnaministeerium teatab menetlusosalistele ja väljaandes Ametlikud Teadaanded (KeHJS § 19 lg 1)
KMH aruande koostamine	Töö tegemiseks vajaliku aja jooksul	Ekspertigrupp koostöös arendajaga
KMH aruande esitamine otsustajale avaliku väljapaneku korraldamiseks	Juunis 2010	Arendaja esitab Keskkonnaministeeriumile

Tegevus	Kuupäev/ eeldatav ajakulu	Nõuded / märkused
KMH aruande avalikustamisest (avalikust väljapanekust ja avalikest aruteludest) teavitamine	14 päev jooksul	Keskkonnaministeerium avaldab teate väljaandes Ametlikud Teadaanded ja Projekti alas valdavalt loetavates ajalehtedes
KMH aruande avalikud arutelud Tõstamaa vallas ja Kihnus	Juunis 2010	Korraldab arendaja
KMH aruande täiendamine ning avalikustamise käigus kirjalikult laekunud ettepanekutele ja vastuväidetele vastamine (vajadusel)	Töö tegemiseks vajaliku aja jooksul	KMH eksperdigrupp koos arendajaga
KMH aruande esitamine järelevalvajale heakskiitmiseks	Juulis 2010	Arendaja esitab Keskkonnaministeeriumile
Otsus aruande heakskiitmise ja keskkonnanõuete määramise või heakskiitmata jätmise kohta	30 päeva jooksul arvestades dokumentide saamisest	KeHJS § 18 lg 2
Menetlusosaliste informeerimine	14 päeva jooksul programmi heakskiitmise otsuse tegemisest arvates	KeHJS § 19 lg 1
Tegevusloa andmine või sellest keeldumine		Keskkonnaministeerium, KeHJS § 24

6. Andmed arendaja kohta ning eksperdirühma koosseis

Arendaja

AS Saarte Liinid

Rohu 5, 93819 Kuressaare

Kontaktisik Peeter Oopkaup, arendusdirektor, juhatuse liige

Tel.45 30142, e-post: peeter@saarteliinid.ee

Keskkonnamõju hindaja: OÜ E-Konsult
Laki tn. 12, 10621 Tallinn
Kontaktisik Lembit Linnupõld, juhatuse esimees
Tel.: 664 6730, e-post: admin@ekonsult.ee

Ekspertgrupp:

Aide Kaar – keskkonnaekspert (Keskkonnaministeeriumi tegevuslitsents KMH0123, kehtiv kuni 2012.a);

Priit Põldre – dipl. ehitusinsener, sadamate projekteerija (kvalifikatsioon EPBL järgi 04);

Roland Kraavi – tehnoökoloog;

Kairi Mänd - geoökoloog.

Programmi koostas

keskkonnaekspert Aide Kaar

02.03.2010

Lisad:

1. KMH algatamise otsus;
2. Veeteede Ameti 15.02.2010 kirja nr. 6-1-3/439 koopia kaadamisalade kooskõlastamise kohta;

KESKKONNAMINISTEERIUM

Hr Peeter Oopkaup
Arendusdirektor, juhatuse liige
AS Saarte Liinid
Rohu 5
93819 KURESSAARE

Teie 02.02.2010 nr 1/6-10/124

Meie 25.02.2010 nr 12-20/863-2

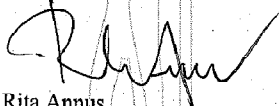
Keskkonnamõju hindamise algatamine

Lugupeetud härra Oopkaup

Keskkonnaministeerium on võtnud menetluse Teie taotluse vee erikasutusloa saamiseks Munalaiu-Manilaiu ja Kihnu sadamate süvendamiseks mahus kuni 85 000 m³ ning hüdrotehniliste rajatiste rekonstrueerimiseks. Vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõju hindamise seaduse § 6 lõike 1 punktile 17 on kavandatav tegevus olulise keskkonnamõjuga, mistõttu vee erikasutusloa saamiseks on vajalik tegevuse keskkonnamõju hindamine. Vastavalt eelnimetatud seaduse § 8 lõigetele 1 ja 2 korraldab keskkonnamõju hindamist arendaja ning kannab sellega seotud kulud; § 13 kohaselt koostab pärast kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise algatamise otsuse tegemist, ekspert või eksperdirühm eksperti juhtimisel koos arendajaga keskkonnamõju hindamise programmi.

Keskkonnamõju hindamise käigus on vajalik teha järgmised uuringud: ohtlike ainete ja raskmetallide sisaldus süvendatavas pinnases; mõju põhjaelustikule, rannaprotsessidele, kalastikule, linnustikule, mercimetajatele, Natura 2000 võrgustiku ala kaitse eesmärkidele; sotsiaalmajanduslikud mõjud; projekti teostamise alternatiivide ja 0-variandi võrdlev analüüs; seire programmi väljatöötamine.

Lugupidamisega

Rita Annus
Kantsler

Heidi Käär 626 2990 heidi.kaar@envir.ee

SISSE TULNUD

AS Saarte Liinid

nr 12-1/690
"01" 03 2010

Narva mnt 7a
15172 Tallinn
Reg nr 70001231

telefon 626 2002, faks 626 2001
Keskkonnaministeerium@envir.ee
www.envir.ee

VEETEED AMET
ESTONIAN MARITIME ADMINISTRATION

Hr Peeter Oopkaup
AS Saarte Liinid
Rohu 5
93819 KURESSAARE

17.02.2010
[Handwritten signature]

Teie: 04.02.2010 nr 1/6-10/129

Meie: 15.02.2010 nr 6-1-3/439

Kaadamiskoha kooskõlastamine

Veeteede Amet kooskõlastab seoses Munalaid-Manilaid ja Kihnu sadama rekonstrueerimisprojektide koostamisega meresõiduohutuse seisukohalt järgmised kaadamiskohad:

1.
58° 14,251' N 24° 03,564' E
58° 14,676' N 24° 03,080' E
58° 14,441' N 24° 02,240' E
58° 14,010' N 24° 02,731' E

2.
58° 06,9512' N 24° 01,2732' E
58° 07,4412' N 24° 01,2732' E
58° 07,4412' N 24° 02,2732' E
58° 06,9512' N 24° 02,2732' E

Lugupidamisega

16668

[Handwritten signature]
Toivo Prela
Hüdrograafia ja navigatsioonimärgistuse
teenistuse juhataja - peadirektori asetäitja

Kaidi Katus 620 5680
Kaidi.Katus@vta.ee

SISSE TULNUD

AS Saarte Liinid
nr. 1/6-10/129
17.02.2010

Valge 4
11413 Tallinn
ESTONIA

Telefon +372 620 5500
Telefaks +372 620 5506

E-post eva@vta.ee
Internet www.vta.ee

Reg-nr 70002414